SPAR PÅ ENERGIEN I DIN BYGNING

- status og forbedringer

Energimærkningsrapport
Storegade 28A
6800 Varde

Bygningens energimærke:

A 2020 | A 2015 | A 2010 | B | C | D | E | F | G

Gyldig fra 1. oktober 2013
Til den 1. oktober 2020.

Energimærkningsnummer 311019867

ENERGI STYRELSEN

ENERGIKONSULENTENS BEDSTE ANBEFALINGER

I denne rapport gennemgås både bygningens energimærkning, status for bygningen og en række forslag til forbedringer. Mine bedste anbefalinger til at nedsætte energiforbruget i bygningen er vist her.

Med venlig hilsen

Mona Alslev

Botjek Center Sydvestjylland
Kronprinsensgade 32, 6700 Esbjerg

6700@botjek.dk
tlf. 75 12 43 11

Mulighederne for Storegade 28A, 6800 Varde

Gulve	Investering*	Årlig besparelse
KRYBEKÆLDER Erhvervsdelen: Gulv mod krybekælder er brædder på bjælker uden isolering. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Isoleringsforhold er konstateret ved indkigsmulighed til krybekældren og ellers skønnet udfra øvrig isoleringsforhold io kælder og synlig krybekælder.		
FORBEDRING Efterisolering af gulv mod krybekælder nedefra med 250 mm isolering. Det er en forudsætning i beregningen, at arbejdet kan udføres direkte fra krybekælderen. Det er vigtigt, at ventilationshuller holdes åbne for frisk lufttilførsel hele året rundt. Alternativt kan der udføres nyt terrændæk med 250 mm isolering i stedet, det er dog en noget dyrere løsning.	25.245 kr.	6.681 kr. 3,05 ton CO_2

ETAGEADSKILLELSE Erhvervsdelen: Gulv mod kælder i den forreste del af butikken er brædder på bjælker isoleret med 100 mm. Bygningsdelen overholder isoleringskrav i BR10. Gulv mod kælder i den øvrige del af butikken er brædder på bjælker uden isolering. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Isoleringsforhold er målt i kælderen. Kælderen er regnet som en høj krybekælder, da kælderens stand og adgangsforhold ikke gør rummene brugbar som kælderrum. Boligdelen:		

Gulv mod kælder i trappeopgangen er brædder på bjælker uden isolering. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Isoleringsforhold er målt i kælderen. Kælderen er regnet som en høj krybekælder, da kælderens stand og adgangsforhold ikke gør rummene brugbar som kælderrum.		
FORBEDRING Efterisolering af gulv mod kælder nedefra med 250 mm isolering, afsluttet med godkendt beklædning. Der gøres opmærksom på i tilfælde af at man vil genetablere brugsfunktionen af kælderen, at loftshøjden i kælderen hermed sænkes.	18.109 kr.	2.751 kr. 1,24 ton CO_2

Varmeanlæg

	Investering*	Årlig besparelse
VARMEANLÆG Der er ingen fjernvarme i erhvervsdelen. Boligdelen opvarmes med direkte fjernvarme. Fjernvarmestik er placeret i kælderen og der er individuelle måler i lejlighederne.		
FORBEDRING Konvertering til fjernvarme og montering af ca. 8 radiatorer i erhvervsdelen.	80.000 kr.	21.496 kr. 10,84 ton CO_2

* Hvis investeringen er rentabel, er investeringen også anført. Rentabilitet betyder, at energibesparelsen kan tilbagebetale investeringen inden de komponenter, der indgår i besparelsen, skal udskiftes igen. Hvis dette ikke er tilfældet, anses investeringen ikke at være rentabel, og investeringen er ikke anført. Energibesparelser, der ikke er rentable, kan normalt gennemføres i forbindelse med en renovering eller vedligeholdelse.

ENERGIMÆRKET

FORMÅLET MED ENERGIMÆRKNINGEN

Energimærkning af bygninger har to formål:

1. Mærkningen synliggør bygningens energiforbrug og er derfor en form for varedeklaration, når en bygning eller lejlighed sælges eller udlejes.
2. Mærkningen giver et overblik over de energimæssige forbedringer, som er rentable at gennemføre – hvad de går ud på, hvad de koster at gennemføre, hvor meget energi og CO2 man sparer, og hvor stor besparelse der kan opnås på el- og varmeregninger.

Mærkningen udføres af en energikonsulent, som måler bygningen op og undersøger kvaliteten af isolering, vinduer og døre, varmeinstallation m.v. På det grundlag beregnes bygningens energiforbrug under standardbetingelser for vejr, familiestørrelse, driftstider, forbrugsvaner m.v.

Det beregnede forbrug er en ret præcis indikator for bygningens energimæssige kvalitet – i modsætning til det faktiske forbrug, som naturligvis er stærkt afhængigt både af vejret og af de vaner, som bygningens brugere har. Nogle sparer på varmen, mens andre fyrer for åbne vinduer eller har huset fuldt af teenagere, som bruger store mængder varmt vand. Mærket fortæller altså om bygningens kvalitet – ikke om måden den bruges på, eller om vinteren var kold eller mild.

ENERGI STYRELSEN

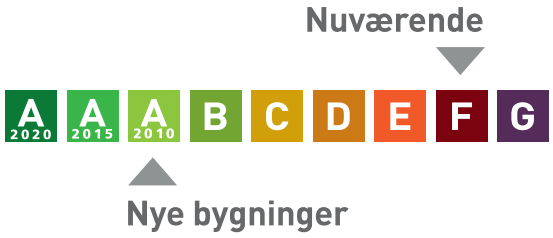
BYGNINGENS ENERGIMÆRKE

På energimærkningsskalaen vises bygningens nuværende energimærke.

Nye bygninger skal i dag som minimum leve op til energikravene for A2010.

Hvis de rentable energibesparelsesforslag gennemføres, vil bygningen få energimærke C

Hvis de energibesparelse, der kan overvejes i forbindelse med en renovering eller vedligeholdelse også gennemføres, vil bygningen få energimærke C

Beregnet varmeforbrug per år:
21.140 kWh Elvarme
34,63 MWh Fjernvarme
53.386 kr.
18,90 ton CO_2 udledning

BYGNINGEN

Her ses beskrivelsen af bygningen og energibesparelserne, som energikonsulenten har fundet. For de bygningsdele, hvor der er fundet energibesparelser, er der en beskrivelse af hvordan bygningen er i dag, og så selve besparelsesforslaget. For hvert besparelsesforslag er anført den årlige besparelse i kroner og i CO2-udledningen, som forslaget vil medføre.

Hvis investeringen er rentabel, er investeringen også anført. Rentabilitet betyder, at energibesparelsen kan tilbagebetale investeringen inden de komponenter, der indgår i besparelsen, skal udskiftes igen. Hvis dette ikke er tilfældet, anses investeringen ikke at være rentabel, og investeringen er ikke anført.

Man skal være opmærksom på, at der er en række besparelsesforslag, der i følge bygningsreglementet BR10, skal gennemføres i forbindelse med renovering eller udskiftninger af bygningsdele eller bygningskomponenter.

Investering er med moms. Besparelser er med moms og energiafgifter.

Tag og loft	Investering	Årlig besparelse
LOFT Boligdelen: Etageadskillelse mod uopvarmet loftrum i trapperum og lejlighed 28C 1. th er isoleret med 200 mm isolering. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Isoleringsforhold er målt ved loftlem.		
FORBEDRING Vandret loft efterisoleres op til i alt 300 mm, hvilket svarer til gældende energikrav. Inden efterisolering af loftrum igangsættes, skal det undersøges nærmere, om de eksisterende konstruktioner er tilstrækkeligt tætte. Hvis konstruktionen ikke er tilstrækkelig tæt skal der etableres en dampspærre. Endvidere skal der sikres tilstrækkelig ventilation af loftrummet. Evt. udførelse af ny dampspærre eller etablering af gangbro/hævning af eksisterende gangbro i loftsrummet skal tillægges overslagsprisen. For at fremtidssikre bygningen kan loftet i stedet isoleres til lavenergistandard med i alt 400 mm, dette har dog en længere tilbagebetalingstid med de nuværende forhold og er derfor ikke indregnet i dette forslag.	14.581 kr.	490 kr. 0,14 ton CO_2

LOFT Boligdelen: Skråvægge og kvistloft i lejlighed 28C 1. tv er udført som let konstruktion med 200 mm isolering. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Konstruktions- og isoleringsforhold er registreret på tegningsmateriale.		
FORBEDRING VED RENOVERING Beklædning på skråvægge nedtages, og der efterisoleres op til i alt 300 mm isolering og afsluttes med nye gipsplader. Man skal ved renovering være opmærksom på korrekt etablering af dampspærre således at man får en sund og fugtsikker konstruktion.		480 kr. 0,13 ton CO_2

LOFT Erhvervsdelen: Loft mod vandret skunk er udført som let konstruktion med 200 mm isolering. Bygningsdelen lever ikke helt op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Konstruktions- og isoleringsforhold er registreret på tegningsmateriale og ved skunklem i stue i lejlighed 28C 1. tv. Boligdelen: Loft mod vandret skunk i lejligheden 28B og lodrette skunkvægge i lejlighed 28C 1. tv er udført som let konstruktion med 200 mm isolering. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Konstruktions- og isoleringsforhold er registreret på tegningsmateriale og ved skunklem i stue i lejlighed 28C 1. tv.		

Ydervægge

	Investering	Årlig besparelse
HULE YDERVÆGGE Erhvervsdelen: Ydervæg er ca. 300-350 mm hulmur i tegl med pudsede facader og sandsynligvis med faste bindere. Hulmuren er efterisoleret med flamingokugler i følge ejeroplysninger og efterisoleret indvendig med ca. 50-75 mm isolering, skønnet udfra ejeroplysninger. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Der er ikke givet forslag til efterisolering, da det ikke er umiddelbart rentabelt, da en evt. yderligere indvendig efterisolering vil mindske boligarealet og er vanskelig på grund af indretning og installationer og en evt. udvendig efterisolering vil ændre bygningens arkitektur væsentligt. Boligdelen: Ydervæg er ca. 300-350 mm hulmur i tegl med pudsede facader og sandsynligvis med faste bindere. Hulmuren er efterisoleret med flamingokugler i følge ejeroplysninger. Hulmuren i stueetagen mod vest (gaden) lejlighed 28 B, i lejligheden 28C 1. th, i trappeopgangen i 28C samt i gavl i stuen i lejlighed 28C 1. tv er indvending efterisoleret med ca. 50-75 mm isolering, skønnet udfra ejeroplysninger. Hulmure er ikke indvendig efterisoleret i udhus, badeværelse og værelse mod øst. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Der er ikke givet forslag til efterisolering, da det ikke er umiddelbart rentabelt, da en evt. yderligere indvendig efterisolering vil mindske boligarealet og er vanskelig på grund af indretning og installationer og en evt. udvendig efterisolering vil ændre bygningens arkitektur væsentligt.		

LETTE YDERVÆGGE Boligdelen: Kvistflunke er udført som ca. 100 mm let konstruktion isoleret med ca. 70 mm. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10.		

Vinduer, døre ovenlys mv.

	Investering	Årlig besparelse
VINDUER Erhvervsdelen: Alle vinduer er med 2-lags termorude. Boligdelen: Vinduer mod øst og et enkel vindue i stuen i lejlighed 28B er med 2-lags termoruder, kvistvindue og tagvinduer i lejlighed 28C 1. tv. er med 2-lags termoruder, alle øvrige vinduer i lejlighederne og trappeopgang er med 2-lags energiruder.		
FORBEDRING VED RENOVERING Det anbefales at udskifte vinduer med almindelig termoruder til nye vinduer med 3 lags energirude.		7.189 kr. 3,09 ton CO_2
OVENLYS Boligdelen: Tagvinduer er med 2-lags termorude.		
FORBEDRING VED RENOVERING Det anbefales at udskifte tagvinduer med 2 lags termorude med kold kant til nyt ovenlys vindue med 2 lags energirude med varm kant.		344 kr. 0,10 ton CO_2
YDERDØRE Erhvervsdelen: Yderdøre er med 2-lags termorude. Boligdelen: Yderdøre og terrassedør er med 2-lags termorude. Dør til udhus er med 1-lags rude.		
FORBEDRING VED RENOVERING Det anbefales at udskifte døre med 2 lags termorude til en nye døre med 3 lags energirude med varm kant.		2.063 kr. 0,78 ton CO_2

Gulve

	Investering	Årlig besparelse
ETAGEADSKILLELSE Erhvervsdelen: Gulv mod kælder i den forreste del af butikken er brædder på bjælker isoleret med 100 mm. Bygningsdelen overholder isoleringskrav i BR10. Gulv mod kælder i den øvrige del af butikken er brædder på bjælker uden isolering. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Isoleringsforhold er målt i kælderen.		

Kælderen er regnet som en høj krybekælder, da kælderens stand og adgangsforhold ikke gør rummene brugbar som kælderrum. Boligdelen: Gulv mod kælder i trappeopgangen er brædder på bjælker uden isolering. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Isoleringsforhold er målt i kælderen. Kælderen er regnet som en høj krybekælder, da kælderens stand og adgangsforhold ikke gør rummene brugbar som kælderrum.		
FORBEDRING Efterisolering af gulv mod kælder nedefra med 250 mm isolering, afsluttet med godkendt beklædning. Der gøres opmærksom på i tilfælde af at man vil genetablere brugsfunktionen af kælderen, at loftshøjden i kælderen hermed sænkes.	18.109 kr.	2.751 kr. 1,24 ton CO_2

KRYBEKÆLDER Erhvervsdelen: Gulv mod krybekælder er brædder på bjælker uden isolering. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Isoleringsforhold er konstateret ved indkigsmulighed til krybekældren og ellers skønnet udfra øvrig isoleringsforhold io kælder og synlig krybekælder.		
FORBEDRING Efterisolering af gulv mod krybekælder nedefra med 250 mm isolering. Det er en forudsætning i beregningen, at arbejdet kan udføres direkte fra krybekælderen. Det er vigtigt, at ventilationshuller holdes åbne for frisk lufttilførsel hele året rundt. Alternativt kan der udføres nyt terrændæk med 250 mm isolering i stedet, det er dog en noget dyrere løsning.	25.245 kr.	6.681 kr. 3,05 ton CO_2

TERRÆNDÆK Erhvervsdelen: Gulve i kontor, gang, toilet og depotrum er terrændæk støbt i beton og isoleret med ca. 150 mm terrænbatts. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Isoleringsforholdene er dog så forholdsvis gode og renoveringsomkostningerne så høje, at det ikke vil være rentabelt at udskifte terrændækket. Konstruktions- og isoleringsforhold er skønnet ud fra renoveringstidspunktet. Boligdelen: Gulve i trappeopgang og lejligheden i stueetagen 28B er terrændæk støbt i beton med ca. 100 mm isolering. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Isoleringsforholdene er dog så forholdsvis gode og renoveringsomkostningerne så høje at det ikke vil være rentabelt at udskifte terrændækket. Konstruktions- og isoleringsforhold er skønnet ud fra renoveringstidspunkt.		

TERRÆNDÆK MED GULVVARME Boligdelen: Gulv i badeværelse i stueetagen lejlighed 28B er terrændæk støbt i beton med ca. 100 mm isolering. Der er gulvvarme i badeværelset. Bygningsdelen lever ikke op til isoleringskrav ved renovering jf. BR10. Isoleringsforholdene er dog så forholdsvis gode og renoveringsomkostningerne så høje at det ikke vil være rentabelt at udskifte terrændækket. Konstruktions- og isoleringsforhold er skønnet ud fra renoveringstidspunkt.		

Ventilation

	Investering	Årlig besparelse
VENTILATION Erhvervsdelen: Naturlig ventilation Driftstid: 45 timer/uge Luftskifte: 0,9 l/s/m2 Bygningens tæthed: Normal tæt Kilde til data: Data fastsat iht. Håndbog for Energikonsulenter 2012 Boligdelen: Der er naturlig ventilation i form af oplukkelige vinduer og udsugning i bad, samt mekanisk udsugning fra emhætte i køkken. Bygningen er normal tæt, da konstruktionssamlinger og fuger ved vindues- og døråbninger, samt tætningslister i vinduer og udvendige døre er rimelig intakte.		

VARMEANLÆG

Varmeanlæg	Investering	Årlig besparelse
VARMEANLÆG Der er ingen fjernvarme i erhvervsdelen. Boligdelen opvarmes med direkte fjernvarme. Fjernvarmestik er placeret i kælderen og der er individuelle måler i lejlighederne.		
FORBEDRING Konvertering til fjernvarme og montering af ca. 8 radiatorer i erhvervsdelen.	80.000 kr.	21.496 kr. 10,84 ton CO_2
VARMEANLÆG Der er ingen fjernvarme i erhvervsdelen. Boligdelen opvarmes med direkte fjernvarme. Fjernvarmestik er placeret i kælderen og der er individuelle måler i lejlighederne.		
VARMEPUMPER Erhvervsdelen: Der er installeret en luft/luft-baseret varmepumper til rumopvarmning i butikken og i kontorafdelingen. Varmepumperne er fabrikeret af Toshiba Super Digital inverter type RAV.SP1404AT8-E og Ozone Friendly type R407C. Tekniske data, som er anvendt i beregningen er standardværdier, som må anses for værende retningsgivende. Boligdelen: Der er ikke installeret varmepumpe. Beregninger viser at det ikke er rentabelt at etablere varmepumpe, da der er fjernvarme som varmekilde, hvorfor der ikke indgår et forslag herom i det færdige energimærke.		
SOLVARME Erhvervsdelen: Der er ikke installeret solvarmeanlæg. Varmepumpe og solvarmeanlæg har "top effekt" på sammen tid, nemlig om sommeren. Idet der er varmepumpe i bygningen er det derfor ikke relevant med solvarme i dette tilfælde. Boligdelen: Der er ikke installeret solvarmeanlæg. Beregninger viser at det ikke er rentabelt at etablere solvarmeanlæg, da der er fjernvarme som varmekilde, hvorfor der ikke indgår et sådant forslag i det færdige energimærke.		

Varmefordeling

	Investering	Årlig besparelse
VARMERØR Varmefordelingsrør i lejligheden 28C 1. th løber i fodpanelkasser langs gulvet og er skønnet udført som 18 mm kobberrør. Rørene er skønnet uisoleret.		
FORBEDRING Isolering af varmefordelingsrør i lejligheden 28C 1. th. med 30 mm isolering, udført enten med rørskåle eller lamelmåtter.	7.247 kr.	1.283 kr. 0,36 ton CO_2
VARMERØR Varmefordelingsrør i kælderen er udført som ca. 18 mm pex-rør. Rørene er isoleret med 15 mm isolering.		
FORBEDRING VED RENOVERING Efterisolering af varmefordelingsrør i kælderen op til i alt 50 mm isolering, udført enten med rørskåle eller lamelmåtter.		217 kr. 0,06 ton CO_2
AUTOMATIK Boligdelen: Der er ikke monteret automatik til styring af fremløbstemperaturen til centralvarmeinstallationen efter udetemperatur.		
FORBEDRING Etablering af udetemperaturkompensering på varmeanlægget til styring af fremløbstemperaturen.	15.000 kr.	1.132 kr. 0,32 ton CO_2
VARMEFORDELING Erhvervsdelen: Der er ikke varmefordelingsanlæg i ejendommen. Boligdelen: Den primære opvarmning af boligdelen sker via radiatorer i opvarmede rum. Varmefordelingsrør er udført som to-strengs anlæg. Der er desuden gulvvarme i badeværelse i stueetagen 28B.		
VARMERØR Boligdelen: Varmefordelingsrør i terrændæk i stueetagen 28B er skønnet udført som 1/2" stålrør eller pex-rør. Rørene er skønnet isoleret med 20 mm isolering. Varmefordelingsrør i skunke ved lejligheden 28C 1. th. er skønnet udført som 1/2" stålrør eller pexrør. Rørene er ligger under isolering og er regnet isoleret med ca. 60 mm isolering.		

AUTOMATIK Der er monteret termostatiske reguleringsventiler på radiatorer til regulering af korrekt rumtemperatur.		

VARMT VAND

Varmt vand	Investering	Årlig besparelse
VARMTVANDSRØR Boligdelen: Tilslutningsrør til varmvandsvekslerne er udført som 1/2" stålrør og pexrør. Rørene er uisoleret.		
FORBEDRING Isolering af tilslutningsrør til varmtvandsbeholder med 30 mm isolering, udført enten med rørskåle eller lamelmåtter.	544 kr.	253 kr. 0,07 ton CO_2
VARMTVANDSBEHOLDER Erhvervsdelen: Varmt brugsvand produceres i 30 l præisoleret vandvarmer, fabrikat Metro type Cabinet. Vandvarmeren er placeret i toiletrummet. Boligdelen: Varmt brugsvand produceres via gennemstrømningsvandvarmer, en per lejlighed.		
VARMT VAND Dør er med 2-lags termorude.		

EL

El	Investering	Årlig besparelse
SOLCELLER Erhvervsdelen: Der er ikke etableret solceller på bygningen Boligdelen: Der er ikke etableret solceller på bygningen		
BELYSNING Erhvervsdelen: Der er opsat 1- og 2 rørs lamper sam i hele erhvervsdelen samt spots i butikken.		

ENERGIKONSULENTENS SUPPLERENDE KOMMENTARER

Bygningsdelenes isoleringsevne er baseret på skøn ud fra registrerede isoleringstykkelser, og er heraf fastlagt ud fra tabeller i gældende håndbog for energikonsulenter, konstruktioner i energimærkeprogrammet EK Pro version 5, som sammen med Rockwool Energy Design og DS 418 7. udgave danner grundlag for beregninger af yderligere konstruktioner.

Der gøres opmærksom på, at forslag vedr. efterisolering af bygningskonstruktioner som f.eks. gulve, lofter og vægge alene er beregnet ud fra et energimæssigt hensyn. Der er i forslagene ikke taget højde for eventuelt arkitektoniske og/eller dugpunkts/fugtmæssige konsekvenser af forslagene, samt en eventuel forringelse af loftshøjden i kælder. Det anbefales generelt, at kontakte en rådgiver/fagmand for at få udarbejdet en detaljeret projektbeskrivelse før isolerings- og/eller ombygningsarbejder igangsættes.

Ved beregningen af det samlede energiforbrug indgår el-forbrug iflg. bygningsreglement med en faktor 2,5 p.g.a. den større CO^2-belastning ved elproduktion, hvilket ved el-opvarmede huse medfører at energimærket ofte befinder sig i den nederste ende af energimærkningsskalaen.

Energibesparelsen, ved gennemførelse af den foreslåede konvertering til anden varmeforsyning i erhvervsdelen, vil sandsynligvis medføre, at øvrige forslag efterfølgende bliver mindre rentable.

I forbindelse med isolering af gulv mod kælder/krybekælder vil varmetabet fra rør ikke længere komme bygningen til gode, da de er placeret under isoleringen og dermed kommer til at ligge på den kolde side af konstruktionen. Tabet er dog ubetydeligt i forhold til den samlede besparelse ved efterisoleringen og indgår ikke i beregningen.

RENTABLE BESPARELSESFORSLAG

Herunder vises forslag til energibesparelser der skønnes at være rentable at gennemføre. At være rentabel betyder her, at besparelsen kan tilbagebetale investeringen inden de komponenter, der indgår i besparelsesforslaget, skal udskiftes igen.

F.eks. hvis forslaget er udskiftning af en cirkulationspumpe, forventes pumpen at leve i 10 år, og besparelsesforslaget anses at være rentabel hvis besparelsen kan tilbagebetale investeringen over 10 år. Hvis besparelsesforslaget er efterisolering af en hulmur ved indblæsning af granulat, er levetiden 40 år, og besparelsesforslaget er rentabelt hvis investeringen kan tilbagebetales over 40 år.

For hvert besparelsesforslag vises investeringen, besparelsen i energi og besparelsen i kr. ved nedsættelsen af energiregningen.

Hvis besparelsesforslaget medfører, at forbruget af en given energiform stiger, så vil stigningen være anført med et minus foran. Det vil f.eks. typisk tilfældet ved udskiftning et oliefyr med en varmepumpe, hvor forbruget af olie erstattes med et elforbrug til varmepumpen.

Investering er med moms. Besparelser er med moms og energiafgifter.

Emne	Forslag	Investering	Årlig besparelse i energienheder	Årlig besparelse
Bygning				
Loft	Efterisolering af loft	14.581 kr.	0,97 MWh fjernvarme	490 kr.
Etageadskillelse	Efterisolering af gulv mod kælder	18.109 kr.	0,14 MWh fjernvarme 1.848 kWh elvarme	2.751 kr.
Krybekælder	Efterisolering af gulv mod krybekælder	25.245 kr.	1 kWh el 4.606 kWh elvarme	6.681 kr.
Varmeanlæg				
Varmeanlæg	Konvertering til fjernvarme i erhvervsdelen	80.000 kr.	-11,24 MWh fjernvarme 18.739 kWh elvarme	21.496 kr.
Varmerør	Isolering af varmefordelingsrør i lejligheden 28C 1. th. med 30 mm	7.247 kr.	2,54 MWh fjernvarme	1.283 kr.

Automatik	Montage af automatik for central styring (udetemperaturkompensering).	15.000 kr.	2,24 MWh fjernvarme	1.132 kr.

Varmt og koldt vand

Varmtvandsrør	Isolering af tilslutningsrør til varmtvandsbeholder/varmvandsveksler med 30 mm	544 kr.	0,50 MWh fjernvarme	253 kr.

BESPARELSESFORSLAG VED RENOVERING ELLER REPARATIONER

Her vises besparelsesforslag hvor energibesparelsen ikke kan tilbagebetale investeringen inden de komponenter, der indgår i besparelsesforslaget, skal udskiftes igen. Det vil dog ofte være fordelagtigt at overveje disse besparelsesforslag hvis bygningen skal renoveres eller hvis der er bygningskomponenter, der alligevel skal udskiftes.

Investeringen til forslagene er ikke angivet, da investeringen vil afhænge af den konkrete renovering, som skal ske i forbindelse med besparelsesforslaget.

Besparelse er med moms og energiafgifter.

Emne	Forslag	Årlig besparelse i energienheder	Årlig besparelse
Bygning			
Loft	Efterisolering af skråvægge	0,95 MWh fjernvarme	480 kr.
Vinduer	Nye vinduer med 3 lags energirude	2,18 MWh fjernvarme 4.198 kWh elvarme	7.189 kr.
Ovenlys	Nye tagvinduer med 2 lags energirude.	0,68 MWh fjernvarme	344 kr.
Yderdøre	Nye døre med energiruder	1,78 MWh fjernvarme 1 kWh el 801 kWh elvarme	2.063 kr.
Varmeanlæg			
Varmerør	Efterisolering af varmefordelingsrør i kælderen op til i alt 50 mm	0,43 MWh fjernvarme	217 kr.

BAGGRUNDSINFORMATION

BYGNINGSBESKRIVELSE

Storegade 28A - 001

Adresse	Storegade 28A
BBR nr	573-043944-001
Bygningens anvendelse	Etagebolig
Opførelses år	1850
År for væsentlig renovering	1983
Varmeforsyning	Fjernvarme (MWh)
Supplerende varme	Ikke angivet
Boligareal i følge BBR	278 m²
Erhvervsareal i følge BBR	201 m²
Boligareal opvarmet	293 m²
Erhvervsareal opvarmet	154 m²
Opvarmet areal i alt	447 m²
Heraf tagetage opvarmet	293 m²
Heraf kælderetage opvarmet	0 m²
Uopvarmet kælderetage	53 m²
Energimærke	F
Energimærke efter rentable besparelsesforslag	C
Energimærke efter alle besparelsesforslag	C

OPLYST FORBRUG INKL. MOMS OG AFGIFTER

Herunder vises det oplyste forbrug for afregningsperioderne.

Primær opvarmning

Varmeudgifter	14.814 kr. i afregningsperioden
Fast afgift	4.825 kr. pr. år
Varmeforbrug	26,77 MWh Fjernvarme (MWh)
Aflæst periode	01-01-2012 til 31-12-2012

Supplerende opvarmning

Varmeudgifter	0 kr. i afregningsperioden
Fast afgift	0 kr. pr. år
Varmeforbrug	0 kWh Elvarme (kWh)
Aflæst periode	01-01-2012 til 31-12-2012

OPLYST FORBRUG OMREGNET TIL NORMALÅRS FORBRUG

Her vises det oplyste forbrug omregnet til et normalt gennemsnitsår. Det er normalårets forbrug der kan sammenlignes med det beregnede forbrug.

Varmeudgifter	14.668 kr. pr. år
Fast afgift	4.825 kr. pr. år
Varmeudgift i alt	19.493 kr. pr. år
Varmeforbrug	26,51 MWh Fjernvarme (MWh) 0 kWh Elvarme (kWh)
CO2 udledning	3,74 ton CO_2 pr. år

KOMMENTARER TIL BYGNINGSBESKRIVELSEN

Ved besigtigelsen forelå snit- og plantegninger af den 02-03-1987, og ejendommen er kontrol opmålt udvendig af energikonsulenten. Det opmålte areal svarer ikke til BBR. Det samlede boligareal i BBR-Oversigt er angivet til 278 m² og det samlede erhvervsareal til 201 m². I henhold til vor opmåling er boligarealet 293 m², dette er inklusiv trappeopgang og det samlede erhvervsareal er 154 m². Der er i BBR registreret et kælderareal på 53 m², som i BBR indgår i det samledee erhvervsareal, men kælderen benyttes ikke p.t. og da kælderens stand og adgangsforhold ikke gør rummene brugbar som kælderrum indgår denne ikke i energimærket som kælderareal i erhvervsdelen.
Det er ejers pligt, at BBR-Oversigt er korrekt og det anbefales at rette henvendelse til kommunens BBR-Register.

Ved besigtigelsen var der ikke adgang til krybekælderen, der var indkigsmulighed til lidt af krybekælderen.

KOMMENTARER TIL DET OPLYSTE OG BEREGNEDE FORBRUG

Det oplyste fjernvarmeforbrug for lejlighederne er mindre end det beregnede. Årsager til et lavt forbrug kan være, hvis rummene er opvarmet til en lavere temperatur end 21°, eksempelvis trappeopgang og soveværelser, nogle rum er uopvarmede, der er kun er få beboere, der er sparsommelig anvendelse af varmt vand, der skrues ofte ned for varmen eller fyringssæsonen har været varmere end normalt (graddøgnsregulering).

Der ingen oplysninger om varmeforbrug i erhvervsdelen.

Forbrugsoplysninger er indhentet ved ejer/administrator.

ANVENDTE PRISER INKL. AFGIFTER VED BEREGNING AF BESPARELSER

Ved beregning af energibesparelser anvendes nedenstående energipriser:

Elvarme	1,45 kr. per kWh
Fjernvarme	505,00 kr. per MWh
	5.245 kr. i fast afgift per år

Der er i energimærket anvendt aktuelle energipriser for alle brændselstyper fx fjernvarme og el.

FORBEHOLD FOR PRISER PÅ INVESTERING I ENERGIBESPARELSER

Energimærkets besparelsesforslag er baseret på energikonsulentens erfaring og vurdering. Før energispareforslagene iværksættes, bør der altid indhentes tilbud fra flere leverandører. Desuden bør det undersøges, om der kræves en myndighedsgodkendelse.

HJÆLP TIL GENNEMFØRELSE AF ENERGIBESPARELSER

Energikonsulenten kan fortælle dig hvilke forudsætninger der er lagt til grund for de enkelte besparelsesforslag. På www.byggeriogenergi.dk kan du og din håndværker finde vejledninger til hvordan man energiforbedrer de forskellige dele af din bygning. På www.energistyrelsen.dk/forbruger finder du, under forbruger, råd og værktøjer til energibesparelser i bygninger. Dit energiselskab kan i mange tilfælde være behjælpelig med gennemførelse af energibesparelser.

FIRMA

Botjek Center Sydvestjylland

Kronprinsensgade 32, 6700 Esbjerg

6700@botjek.dk
tlf. 75 12 43 11

Ved energikonsulent
Mona Alslev

KLAGEMULIGHEDER

Du kan som ejer eller køber af ejendommen klage over faglige og kvalitetsmæssige forhold vedrørende energimærkningen. Klagen skal i første omgang rettes til det certificerede energimærkningsfirma der har udarbejdet mærkningen, senest 1 år efter energimærkningsrapportens dato. Hvis bygningen efter indberetningen af energimærkningsrapporten har fået ny ejer, skal klagen være modtaget i det certificerede firma senest 1 år efter den overtagelsesdag, som er aftalt mellem sælger og køber, dog senest 6 år efter energimærkningsrapportens datering. Klagen skal indgives på et skema, som er udarbejdet af Energistyrelsen. Dette skema finder du på www.maerkdinbygning.dk. Det certificerede energimærkningsfirma behandler klagen og meddeler skriftligt sin afgørelse af klagen til dig som klager. Det certificerede energimærkningsfirmas afgørelse af en klage kan herefter påklages til Energistyrelsen. Dette skal ske inden 4 uger efter modtagelsen af det certificerede energimærkningsfirmas afgørelse af sagen.

Klagen kan i alle tilfælde indbringes af bygningens ejer, herunder i givet fald en ejerforening, en andelsforening, anpartsforening eller et boligselskab, ejere af ejerlejligheder, andelshavere, anpartshavere og aktionærer i et boligselskab, samt købere eller erhververe af energimærkede bygninger eller lejligheder.

Reglerne fremgår af §§ 37 og 38 i bekendtgørelse nr. 673 af 25. juni 2012.

Energistyrelsen fører tilsyn med energimærkningsordningen. Til brug for stikprøvekontrol af om energimærkningspligten er overholdt, kan Energistyrelsen indhente oplysninger i elektronisk form fra andre offentlige myndigheder om bygninger og ejerforhold mv. med henblik på at kunne foretage samkøring af registre i kontroløjemed.

Energistyrelsens adresse er:

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K
E-mail: ens@ens.dk

Energimærke

Storegade 28A
6800 Varde

Energistyrelsens Energimærkning

ENERGI STYRELSEN

Gyldig fra den 1. oktober 2013 til den 1. oktober 2020

Energimærkningsnummer 311019867